

בית המשפט המחוזי ירושלים

עת"מ 7138-02-19

לפני כבוד השופט רם וינוגרד

העותרים: 1.
2. ת"ז, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
עמותת גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע
ע"י ב"כ עו"ד סיגל בן ארי ואח'
מרחי הרכבת 42 תל אביב - יפו 67770
טל': 03-6244120; פקס: 03-6244130

המשיבים: 1.
2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
3. מנהלת תיאום וקישור לרצועת עזה
המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - אזורי
מח"ל 7, ירושלים 9149301
ת"ד 49333
טל': 073-3920000; פקס: 02-6468053

תגובה מקדמית מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כ"י השופט רם וינוגרד) מיום 6.2.19, מתכבדים המשיבים להגיש תגובה מקדמית מטעמם לעתירה.
2. עניינה של העתירה בבקשת העותרים לאפשר את מעברו של העותר 1 (להלן: "העותר") מרצועת עזה (להלן גם: "רצ"ע") דרך שטח ישראל לאזור יהודה ושומרון (להלן: "איו"ש") לצורך מגורי קבע. יודגש כי הסעד המהותי המבוקש הוא אישור השתקעות של העותר באיו"ש. בעתירתם העותרים מלינים על החלטת המשיבה 2 מיום 12.6.18 במסגרתה סורבה בקשתו של העותר לעבור לאיו"ש בשל טעמים ביטחוניים.
3. המשיבים יטענו כי דין העתירה להידחות על-הסף בשל שיהוי בהגשתה, ולחלופין לגופה בהעדר עילה להתערבות בהחלטת המשיבים. כפי שיפורט להלן, בקשת העותר סורבה מטעמים ביטחוניים. כנגד העותר קיים מידע לפיו הנדון קשור עם ארגון טרור וגורמי טרור, ומשכך אין לאפשר את מעברו לאיו"ש.

א. הרקע העובדתי

4. העותר נולד בנציראת שברצועת עזה בשנת 1981, שם התגורר עד לשנת 1999. בשנת 1999 העותר כנס לאיו"ש, ובשנת 2000 הונפקה לו תעודת זהות חדשה בה שונה מענו הרשום לנפת חברון. בשנת 2001, שנה בלבד לאחר שמענו הרשום שונה מעזה לאיו"ש, העותר שב לרצועת עזה. יוער כי לא נשמר תיעוד של מעברי העותר משנים אלו.

5. מאז שנת 2001 ועד היום העותר מתגורר ברצועת עזה. למען שלמות התמונה, יצוין כי בשנת 2014 העותר ביקש לשוב לאיו"ש, ניתן לו היתר והוא אף נכנס מכוחו לישראל, אך הוא שב לרצועת עזה עוד באותו היום. בנוסף, בהקשר זה יודגש כי אשתו של העותר וחמשת ילדיו (אשר נולדו ברצועת עזה בשנים 2005, 2006, 2009, 2013 ו-2017) הם תושבי רצועת עזה, ולפי רישומי המשיבים הם נמצאים כיום ברצועת עזה.
6. על פי הנטען בעתירה, העותר הגיש בקשות באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית לעבור לאיו"ש לצרכי מגורי קבע.
7. העותרת פנתה למשיבה 2 ביום 17.7.17, ובמענה מטעמה מיום 28.8.17 צוין כי לא הועברה לידה כל בקשה בעניין על-ידי הוועדה האזרחית הפלסטינית. לפיכך, העותרים התבקשו לפנות בבקשה מתאימה לנציגי הוועדה האזרחית.
8. ביום 1.11.17, התקבלה בקשה מהוועדה האזרחית הפלסטינית בעניין חזרת העותר לאיו"ש.
9. העותרת פנתה בשנית למשיבה 2 בימים 28.12.17 ו-15.1.18, ובמענה מטעמה מיום 27.1.18 צוין בין היתר כי הבקשה בעניינו של העותר הועברה לבחינה על-ידי הגורמים הרלוונטיים, וכי לאחר שתתקבל החלטה בנוגע לבקשה יועבר עדכון בעניין לוועדה האזרחית.
10. בעקבות פנייה נוספת מטעם העותרת ביום 22.3.18, ביום 27.3.18 ניתן מענה נוסף לפיו העותר התבקש לשלוח מספר טלפון תדש לוועדה האזרחית, הדרוש לצורך הבדיקה הביטחונית.
11. העותרת פנתה למשיבה 2 פעם נוספת ביום 25.3.18, ובמענה מטעמה מיום 1.5.18 צוין כי לאחר בדיקה התברר כי מספר הטלפון שהועבר על ידו הוא שגוי. לפיכך, ומאחר שמספר טלפון תקין נדרש לצורך הטיפול בבקשה, העותרת התבקשה לשלוח מספר טלפון עדכני ובשימוש.
12. ביום 7.5.18 במענה שני מטעם המשיבה 2 לפנייה האמורה מיום 22.3.18, עודכן כי לאחר בדיקה התברר כי הבקשה טעונה בדיקות נוספות לשם קבלת החלטה, וכי הבקשה כבר הועברה לבחינת הגורמים הרלוונטיים במסגרת תהליך הטיפול.
- מכתבי המענה מטעם המשיבה 2 צורפו לעתירה כנספחים 3/ע/5
13. במענה מטעם המשיבה 2 מיום 12.6.18, שהוא מושא עתירה זו, נכתב כי הוחלט לסרב את הבקשה בעניינו של העותר: "לאחר בחינת בקשתו של [REDACTED] ת"ז [REDACTED] החליטו הגורמים המוסמכים לסרבה, זאת מטעמים ביטחוניים, שמטבע הדברים, לא ניתן לחשפם". מענה זה הועבר לעותרים בו ביום, דהיינו ביום 12.6.18.
- העתק המענה מטעם המשיבה 2 מיום 12.6.18 צורף כנספח 6/ע לעתירה

14. יצוין עוד כי בניגוד למשתמע מן העתירה, המשיבה 2 השיבה בשנית לפניית העותרת בעניינו של העותר ביום 17.12.18. בתשובה זו נכתב בין היתר כי בקשתו של העותר סורבה מטעמים ביטחוניים שמטבע הדברים לא ניתן לפרטם.

- העתק תשובת המשיבה 2 מיום 17.12.18 מצורף ומסומן מש/1

15. ביום 4.2.19, למעלה משבעה חודשים לאחר שהחלטה מיום 12.6.18 נמסרה לעותרים, הוגשה העתירה שבכותרת.

ב. המסגרת המשפטית

16. נקודת המוצא לעניינו, אשר עליה חזר הן בית המשפט העליון והן בית משפט נכבד זה פעמים רבות לאורך השנים, היא כי למדינת ישראל סמכות רחבה ושיקול דעת נרחב לקבוע מי ייכנס לתחומה, וכי אין לנתין זר כל זכות שבדין להיכנס לשטחה הריבוני של המדינה. עיקרון זה נובע הן מכללי המשפט הבינלאומי הן מדיני הכניסה לישראל, המקנים למדינה שיקול דעת נרחב ביותר באשר לכניסת זרים לתחומה.

17. הדברים יפים מדרך של קל וחומר כאשר בעניינו מדובר בתושב שטח עוין המצוי במצב לוחמה מתמשך עם ישראל.

18. נדבך נוסף הנוגע לכניסתם של תושבי רצועת עזה לישראל ולאזור, הוא השתלטות ארגון חמאס על רצועת עזה. בעניין זה נפנה לדבריה של כבוד הנשיאה ביניש בבג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה, תק-על 1213 (1)2008, אשר קבעה, בין היתר, "כי רצועת עזה נשלטת על-ידי ארגון טרור רצחוני, הפועל ללא לאות לפגיעה במדינת ישראל ובתושביה, ומפר כל כלל אפשרי של המשפט הבינלאומי בפעולותיו האלימות, המופנות ללא אבחנה כלפי אזרחים – גברים, נשים וילדים [...]".

19. על רקע השתלטותו האלימה של ארגון חמאס על רצועת עזה, ביום 19.9.07 התקבלה החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפיה רצועת עזה היא "שטח עויין" (החלטה ב/34 של ועדת השרים). בהמשך לכך, הוחלט כי הכניסה לישראל מרצועת עזה - גם לצורך מעבר לאזור - תוגבל ככלל למקרים הומניטאריים ותריגים בלבד, בדגש על מקרים רפואיים דחופים (להלן: "מדיניות התנועות").

בהקשר לכך, ובשים לב לנקודת המוצא שעליה עמדנו לעיל, ראו למשל את פסק הדין בבג"ץ 5268/08 ענבר נ' אלוף פיקוד הדרום (ניתן ביום 9.12.09), שם נקבע כדלקמן:

"נקודת המוצא בהקשר זה הינה - וביתר-שאת נוכח החלטת ועדת השרים - כי אין לאף זר זכות קנויה להיכנס לישראל ולמדינה נתון מכוח עקרון הריבונות שיקול דעת רחב לקבוע מי יכנס לתחומיה ומי יורחק ממנה אם אינו רצוי בה עוד." [הדגשה הוספה].

20. מדיניות התנועות בין מדינת ישראל, האזור ורצועת עזה נקבעה על בסיס שיקולים מדיניים וביטחוניים שונים, וביניהם: עליית חמאס לשלטון ברצועת עזה; פעולותיהם הבלתי פוסקות של ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה נגד מדינת ישראל, באמצעות ירי רקטות לעבר ישראל, פיגועים, וניסיונות אחרים לפגוע באזרחים וחיילים; מאמצייהם של ארגוני הטרור ברצועה לעשות שימוש עוין בתושבי רצועת עזה אשר אושרה כניסתם לישראל ולאזור, וזאת על ידי גיוסם - באופן מודע, במרמה, או באמצעות סחיטה באיומים - לביצוע פעולות טרור, להעברת פעילים, ידע, מודיעין, כספים או ציוד לצורכי הטרור; כמו גם בשל פעילותם המתמדת של ארגוני הטרור להקמת שלוחות חדשות של תשתיות הטרור מעזה בתחומי איו"ש, ולחיזוק התשתיות הפועלות באזור.

21. אחד הרציונאליים המשמעותיים העומדים בבסיס מדיניות התנועות הוא הצורך הביטחוני "לבדל" בין רצועת עזה לבין האזור. רציונל זה נעוץ בחשש מניצול הזיקות בין תושבי עזה לאזור לצורך קידום פעילות טרור, בין במודע, בין בשיטוי. כך, ארגוני הטרור פועלים ללא לאות להעברת תשתיות הטרור הקיימות בעזה לתחום האזור, ולהעברת ידע על מנת לחזק את תשתיות הטרור הקיימות, ועל מנת להקים תשתיות טרור חדשות, בין היתר, תוך שימוש בתושבי עזה הנכנסים לאזור על רקע בקשות הומניטאריות, למטרות עוינות.

רציונל זה נובע גם מקיומו של סיכון ביטחוני מוגבר להסתננות לתוך שטח מדינת ישראל מתוך שטחי האזור, הסתננות שהיא קלה יותר באופן יחסי מאשר הסתננות מרצועת עזה.

22. עם אתגרים ביטחוניים משמעותיים אלה מבקשת מדינת ישראל להתמודד, בין היתר, בדרך של צמצום התנועה בין רצועת עזה לבין שטח ישראל, ובינה לבין האזור, באמצעות מדיניות התנועות.

23. לאור טעמים אלה, ונוכח האיזון בינם לבין הצרכים ההומניטאריים של תושבי רצועת עזה, מותרת כאמור כניסתם של תושבי רצועת עזה לישראל ולאזור במקרים הומניטאריים וחריגים בלבד.

24. מדיניות התנועות של אנשים מרצועת עזה ואליה - ובתוך כך גם אופיה ה"מבדל" בין רצועת עזה לאזור - נבחנה ואושרה על ידי בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ פעמים רבות. זאת הן באופן כללי, בין היתר, דרך אישור הנוהל בדבר השתקעות תושבי הרצועה באיו"ש; הן באופן ספציפי, דרך בחינת הקריטריונים ההומניטאריים השונים שנקבעו במדיניות ישראל לעניין תנועת אנשים בין מדינת ישראל לרצועת עזה, בכל הנוגע למעבר בין רצועת עזה לאזור (ראו מסמך "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל"; להלן: "סטטוס ההרשאות").

כך לדוגמה נקבע בבג"ץ 2088/10 המוקד להגנת הפרט נ' מפקד אזור הגדה המערבית (פורסם באר"ש, 24.5.12) - אשר במסגרתו נבחנה ואושרה המדיניות האמורה, כפי שהיא משתקפת בנוהל ההשתקעות:

"[...] במציאות הביטחונית הקשה בה אנו חיים, ובעת שארגוני הטרור המצויים בעזה ובאיר"ש ממשיכים לפעול במרץ בניסיון לפגוע במדינת ישראל ותושביה, קיים חשש של ממש מהתרת תנועה חופשית בין האזורים, נוכח הפוטנציאל הטמון מניצול פלטפורמה זאת לצורך קיום קשרים עם גורמי טרור באזורים השונים – אימונים צבאיים, גיוס, העברת מידע, פקודות וכיוצא באלה.
[...]

השיקולים הביטחוניים תפסו מקום נכבד במהלך השנים בהם שלטה ישראל ברצועת עזה ובאיר"ש כאחד, אף שאלה נתפסו אז כיחידה טריטוריאלית אחת (...). עם סיומו של הממשל הצבאי ברצועת עזה בשנת 2005 בעקבות הליך ההתנתקות, ויותר מכך – עם השתלטות ארגון החמאס על רצועת עזה בשנת 2007 – גדל עד למאוד החשש מניצול פלטפורמת המעבר בין האזורים למטרות טרור, במיוחד בהעדר שליטה אפקטיבית של ישראל ברצועה.
[...]

ואכן, וכפי שפירטו המשיבים בהרחבה בתגובתם, מדיניותם הנוכחית - שעוגנה בנוהל נשוא העתירה - נטועה עמוק במציאות המדינית-בטחונית השוררת בעת הזאת. כפי שהבהירו המשיבים, במציאות שנוצרה במיוחד מאז הושלם הליך ההתנתקות והשתלטות ארגון החמאס על הרצועה, ונוכח היות אזור רצועת עזה שטח נפרד המתוחם בגדר, מתקשים גורמי הטרור לשלח מתחומו מפגעים לעבר ישראל. עם זאת, קיימת בשטח הרצועה תשתית טרור ענפה המשקיעה מאמץ במציאת דרכים להוצאת תשתית טרור אנושית מהאזור - לישראל ולאיר"ש. הערכת גורמי הביטחון הינה כי רצועת עזה הפכה מוקד ידע בתחום הטרור ולאגירת כמויות גדולות של אמצעי לחימה מתקדמים ופיתוח יכולות צבאיות. להערכת גורמי הביטחון, לארגוני הטרור שאיפה להעתיק את הלחימה נגד ישראל לאיר"ש בכלל זה באמצעות העברת ידע, יכולות צבאיות ומומחי חבלה. לפיכך, גיוס תושבי עזה המצויים באיר"ש או מבקשים לעבור לשם, הפכה תופעה שכיחה שיש בה כדי לקדם את מטרות ארגוני הטרור. גורמי הביטחון הדגישו כי קיים איום חמור של החדרה לאיר"ש של מומחי חבלה בעלי ידע בהכנת מטענים קטלניים ויצור נשק תלול מסלול.
מציאות זו, כך המשיבים, היא העומדת ביסוד המדיניות המצמצמת שגובשה על-ידם, המתירה כאמור מעבר מעזה לאיר"ש אך במקרים חריגים והומניטריים.
[...]

המציאות הביטחונית הקשה בה אנו מצויים אינה חדשה עימנו, ונראה למרבה הצער כי תיאורם של המשיבים באשר לפוטנציאל הסיכון הטמון בהתרת מעבר חופשית בין עזה לאיר"ש אינו קלוט מן האוויר. במצב דברים זה, ונוכח המציאות הנוכחית, נראה כי לכל ברור, שלא ניתן לאפשר מעבר חופשי כבקשת העותרים בין שטחי עזה לאיר"ש, וכי גיבושה של מדיניות מצמצמת בהקשר זה מתיישב עם חובות המשיבים לשמירה על בטחון ישראל והאזור. במצב דברים זה, לא מצאנו גם אנחנו כי נפל פגם של חוסר סבירות בעצם גיבושה של מדיניות מצמצמת בהתרת מעבר בין שטחי עזה ואיר"ש."

וכן ראו את האמור בפסק הדין בבג"ץ 1892/10 אבו סרדאנה נ' המפקד הצבאי לאיר"ש (ניתן ביום 11.8.10), שם נקבע כדלקמן:

"כאמור, הרשות המוסמכת החליטה כי בנסיבות דהיום אין להתיר מעבר, אפילו של בני משפחה, אלא במקרים חריגים שעניינם של העותרים אינו בא בגדרם. על רקע המציאות הביטחונית הקיימת, והמתיחות הרבה ברצועת עזה בפרט, נראה כי החלטת המשיבים שלא להעתיק לבקשת העותרים הינה החלטה סבירה, אשר לא קמה עילה להתערבותנו בה. מדיניות זו נסמכת על החלטת ממשלה בדבר מגבלות שונות על הרצועה ועל התנועה ממנה ואליה. החלטה זו כבר עמדה לביקורת שיפוטית בפני בית משפט זה, ולא נמצאה עילה להתערב בה."
[...]

25. נוסף כי המדיניות דגן נבחנה ואושרה על ידי בית המשפט ככלל, וזאת אף ביחס למי שלא קיים בעניינו מידע בטחוני המלמד על סכנה לביטחון ישראל והאזור, אף שלא כך המקרה בענייננו.

ראו, לדוגמה, בין רבים: בג"ץ 4906/10 שריף נ' שר הביטחון (ניתן ביום 7.7.10); בג"ץ 9657/07 גרבוץ נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (ניתן ביום 24.7.08); בג"ץ 5829/09 מנצור נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית (ניתן ביום 30.7.09); בג"ץ 1583/10 אבו חמידה ואח' נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית (ניתן ביום 25.3.10).

26. ברי, כי אף כאשר הכניסה לישראל ולאזור מתבקשת לצורך מגורי קבע, אין על המשיבים חובה להיענות לה. על המשיבים לערוך איזון ראוי בין בקשתו של העותר לבין צורכי הביטחון של המדינה ותושביה, ולקבוע את נקודת האיזון המידתית ביניהם.

27. עוד יצוין כי בנוסף לנוהל ההשתקעות ולסטטוס ההרשאות האמורים, נקבע "נוהל הנפקת היתרים עבור תושבי איר"ש הנמצאים ברצ"ע" (להלן: "נוהל הנפקת היתרים"). בהתאם לנוהל זה נקבע כי "ככלל, תושבי איר"ש שמעברם לרצ"ע נעשה על דעתה של מדינת ישראל ובתיאום עמה, יורשו להיכנס מרצ"ע לישראל כדי לשוב לאיר"ש". כמו כן, נכתב בסעיף 3.ג. לנוהל כי היתרי חזרה לאיר"ש יונפקו "בכפוף לאבחון ביטחוני". הוראות דומות ניתן למצוא גם בסטטוס ההרשאות.

- העתק נוהל הנפקת היתרים מצורף ומסומן מ/ש/2

ג. עמדת המשיבים

28. כפי שיפורט להלן, עמדת המשיבים היא כי דין העתירה להידחות על הסף ולגופה, בהיעדר עילה להתערבות בהחלטת המשיבים.

דין העתירה להידחות על הסף בשל שיהוי

29. כידוע, תקנה 3(ב) לתקנות בית משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 קובעת כי עתירה תוגש בלא שיהוי ולא יאוחר מ-45 ימים מיום שהעותר קיבל את ההחלטה או נודע לו עליה.

30. על פי ההלכה הפסוקה נקבע כי קיימת חשיבות עליונה לעמידה במועד הקובע להגשתה של עתירה מנהלית וכי יש לכבד את המועדים הקבועים בתקנות. לעניין זה יפים דבריו של השופט חשין בעת"מ 1981/02 קיסר-הנדסה ופתוח בע"מ נ' מדינת ישראל – משרד הביטחון:

"לנושא המועדים נודעת חשיבות ממעלה ראשונה לעניין הגשתן של עתירות מינהליות. ימינו אלה אינם עוד כימים שבעבר. בעבר היו נושאי משפט מינהלי באים לדין ולהכרעה לפני הבג"ץ, ובכפופות להוראות חוק ספציפיות לא שלטה במועדי עתירות לבג"ץ אלא מלכת השיהוי בלבד. הגשת עתירה לאחר עבור חודשים מיום היווצר העילה - לעיתים חודשים לא-מעטים - לא עצרה בעד עותרים אלא אם שינו משיבים את מצבם לרעה; וגם כך לא תמיד צלחה טענת שיהוי. עידן זה חלף-עבר ככל שהמדובר הוא בנושאי משפט מינהלי המצויים בסמכותו של בית-המשפט המחוזי בשיבתו כבית-משפט לעניינים מינהליים. משהותקנו תקנות סידרי הדין; ומשנקבע מועד ספציפי ומיוחד להגשתה של עתירה לבית-משפט; זו הדרך בה שומה עלינו ללכת ואלה מועדים הוטל עלינו לכבדם. אכן, רשאי הוא בית-משפט להאריך את התקופה להגשתה של עתירה, ואולם - כלשונה של תקנה 3(ג) לתקנות סדרי הדין - כך יעשה בית-משפט "אם ראה הצדקה לכך" (ההדגשות אינן במקור).

31. ההלכה מוסיפה וקובעת כי רק במקרים מיוחדים של פגיעה בשלטון החוק, תגבר הפגיעה על השיהוי בהגשת העתירה. לעניין זה יפים דבריו של השופט סולברג בעת"מ 8516/08 **מירפת נ' הלשכה האזורית למינהל האוכלוסין** (ניתן ביום 5.8.08) כדלהלן:

"אין מדובר בדקדוקי עניות פורמאליים, אלא בשיקול מהותי. לא בכדי נקבעו בחקיקה מועדים קצובים, ואין הצדקה להעמיס את הרשויות השונות בטיפול בעניינים שזמנם עבר, על חשבון עניינים שזקוקים ושראוים לטיפול יעיל".

32. במקרה דנן וכמפורט לעיל, החלטת המשיבים לדחות את בקשת העותר בשל טעמים ביטחוניים התקבלה במת"ק ביום 12.6.18 ובו ביום נמסרה הודעה בעניין זה לעותרת 2. לפיכך, מתום 45 הימים הראשונים לאחר קבלת ההודעה על דחיית הבקשה ועד למועד הגשת העתירה ביום 4.2.19, חלפו למעלה משישה חודשים, ומכאן שהגשת העתירה לוקה בשיהוי כבד המצדיק את דחייתה על הסף.

דין העתירה להידחות לגופה

33. אף דינה של העתירה להידחות לגופו של עניין.

34. המשיבים יטענו כי נוכח כל האמור לעיל בדבר מדיניות התנועות בין מדינת ישראל, יהודה ושומרון ורצועת עזה, ובהתאם לפסיקת בית המשפט, הרי שההחלטה שלא להתיר את כניסתו של העותר לישראל ולאזור לצורך מגורי קבע בשל טעמים ביטחוניים היא החלטה סבירה בנסיבות העניין והיא אינה מגלה עילה להתערבות בה. ברי כי ככלל כאשר אדם פונה לרשות לקבלת היתר ונסיבותיו מעידות כי קיים חשש משמעותי שהיתר זה טומן בחובו סיכונים ביטחוניים, רשאית הרשות שלא ליתן לו את ההיתר המבוקש, כפי שיפורט להלן.

35. העותר החליט לשוב לרצועת עזה עוד בשנת 2001 ומרצונו החופשי, ומאז השתקע בה באופן ברור. כך, הוא חי בפועל כבר כ-18 שנים ברצועת עזה, יחד עם אשתו וילדיו אשר נולדו שם ונרשמו כתושבי רצועת עזה. יתר על כן, אף כאשר ניתנה לעותר הזדמנות בשנת 2014 לשוב לאיו"ש הוא בחר שלא לנצל אותה וחזר לרצועת עזה על מנת להמשיך ולהתגורר בה.
36. נשוב ונדגיש: העותר הוא עזתי במקורו. משם משפחתו, ושם הוא חי את מרבית חייו למעט כשנתיים בלבד (מתוך 38 שנותיו) בהן שהה באיו"ש. העובדות המפורטות תומכות במסקנה לפיה יש לראות בעותר כתושב רצועת עזה, בשים לב לחלוף הזמן מעת יציאתו את תחומי איו"ש – כ-18 שנים – ועד לפנייתו כעת, וכן לאור הבחירות המובהקות שלו לחזור להתגורר ברצועת עזה למרות ההזדמנויות שניתנו לו לגור באיו"ש.
37. העותר מבקש עתה להסתמך על האמור במרשם האוכלוסין הפלסטיני, על אף שמרכז חייו של העותר אינו באיו"ש אלא ברצועת עזה. על כן, אין בסיס לטענת העותרים לפיה מדובר בתושב איו"ש ולפיכך יש לו "זכות" כביכול לחזור לאיו"ש. יצוין בהקשר זה כי מרשם האוכלוסין הפלסטיני מנוהל על ידי הרשות הפלסטינית, על פי הוראות הסכם הביניים ("הסכם אוסלו"), כאשר בידי ישראל העתק של המרשם האמור.
38. כאמור, בנוהל הנפקת ההיתרים נקבע כי ככלל, תושבי איו"ש הנמצאים ברצועת עזה יורשו להיכנס מרצועת עזה לישראל כדי לשוב לאיו"ש, בכפוף לאבחון ביטחוני. אף במסמך סטטוס ההרשאות נקבע כי על כלל הבקשות שמוגשות לעמוד בקריטריונים פרטניים, לרבות בדיקות ביטחוניות: "בהתאם לבדיקות הביטחוניות הפרטניות הנדרשות, הנחוצות על ידי גורמי הביטחון ומשטרת ישראל, וכן בהתאם לאינטרסים הביטחוניים, המדיניים והאסטרטגיים של מדינת ישראל ביחס לבקשות" (ראו סעיף ה' בחלק הכללי וסעיף 9(ב) בפרק ב').
39. בהקשר זה יודגש כי על אף שבמצבים מסוימים המשיבים מאפשרים, לפני משורת הדין, מעבר מעזה לאיו"ש למי שרשומים במרשם באיו"ש אך בפועל כבר אינם תושבי איו"ש, הרי שכאשר נשקף מהם סיכון ביטחוני עמדת המשיבים היא כי נוהל הנפקת ההיתרים וסטטוס ההרשאות מחייבים את דחיית הבקשה.
40. בקשתו הנוכחית של העותר לעבור לאיו"ש סורבה מטעמים ביטחוניים. בעניינו של העותר קיימת התנגדות ביטחונית פרטנית המבוססת על המידע המצוי בידי גורמי הביטחון, ממנו עולה כי לעותר יש קשר לארגון טרור ולגורמי טרור. כפי שתואר לעיל, קבלת היתר מאת הגורמים המוסמכים כפופה להיעדר התנגדות ביטחונית פרטנית. לאור המסוכנות הביטחונית הנובעת מהעותר, המשיבים מחויבים למנוע את מעברו לאיו"ש, קל וחומר דרך שטח מדינת ישראל, בהתאם למסמך סטטוס ההרשאות ולנוהל הנפקת ההיתרים.

בהקשר זה יוזכר כי בהחלטה לדחות את בקשת העותר נשקלה, לצד המסוכנות הביטחונית הפרטנית של העותר, גם העובדה שמרכז חייו וכלל זיקותיו של העותר הן כאמור לרצועת עזה, ולא לאיו"ש.

41. יצוין כי ככל שיראה זאת בית המשפט הנכבד לנכון, ובהסכמת העותרים, מסכימים גורמי הביטחון להצגת מלוא החומר החסוי בדיון בדלתיים סגורות, ובמעמד צד אחד.

42. על כן, בנסיבות בהן מרכז חייו של העותר אינו באיו"ש, ובשים לב לסיכון הביטחוני הנשקף מהעותר לאור המצב הביטחוני השורר ברצועת עזה, עמדת המשיבים היא כי האיזון הראוי בין בקשת העותר לבין צרכי הביטחון של המדינה ותושביה אינו מאפשר להתיר לעותר להיכנס לאזור, קל וחומר דרך מדינת ישראל. יצוין כי ככל שתוגש בקשה בעניין בעתיד, ניתן יהיה לשוב ולבחון עמדה זו, בשים לב לנסיבות שישררו אז וכן לחלוף הזמן. נוכח כל האמור לעיל, המשיבים יטענו כי ההחלטה שלא להתיר את יציאתו של העותר מרצועת עזה היא סבירה ולא נפל בה כל פגם.

ד. סוף דבר

43. כאמור לעיל, נקודת המוצא היא כי לא מוטלת על המשיבים חובה משפטית פוזיטיבית להתיר את מעברו של העותר מרצועת עזה לאיו"ש – קל וחומר דרך שטח מדינת ישראל. זאת בשים לב לכך שלפי נוהל הנפקת החיתרים וסטטוס ההרשאות מתן ההיתר כפוף להיעדר התנגדות ביטחונית בעניינו של העותר, ואילו בעניינו של העותר קיימת התנגדות ביטחונית פרטנית לפיה לעותר יש קשר לארגון טרור ולגורמי טרור. כמו כן, למרות שמענו הרשום של העותר הוא באיו"ש, כלל נסיבות חייו מצביעות על כך שיש לראות בו תושב רצועת עזה.

44. לפיכך, המשיבים יטענו כי ההחלטה שלא להתיר את כניסתו של העותר לישראל ולאזור בשל הסיכון הביטחוני הנשקף ממנו היא החלטה סבירה אשר התקבלה לאחר בחינת מכלול השיקולים הרלוונטיים בעניינו של העותר.

45. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על דחייתה של העתירה על הסף בשל השיהוי הכבד שבהגשתה ולחלופין לגופה, וזאת תוך חיוב העותרים בהוצאות המשיבים.

ד" באדר ב תשע"ט

11 במרץ 2019

נועה חביב, עו"ד

1/2

-1-

מנהלת תאום וקישור עזה
מוקד פניות ציבור
טלפון: 08-6741469
kapatz@cogatmtkgaza.gov.il
17 בדצמבר 2018

לכבוד

עו"ד אסנת כהן ליפשיץ, גישה

דוא"ל: info@gisha.org

הנדון: פנייתכם בעניין מענה במשרד פניות ציבור במת"ק עזה

שלכם: 10008 מיום 02.12.18

1. הרינו לאשר קבלת פנייתכם שבסימוכין;
2. ראשית אציין כי אנו רואים במכתבכם חשיבות רבה וכביקורת בונה. מת"ק עזה ומשרד פניות הציבור פועלים למען שיפור השירות והמענה הן בכתב והן בעל פה בשעות המענה הטלפוני המוכרות לכם.
3. כחלק משיפור השירות, אנו עתידים להשיק טופס אינטרנטי מכון, דרכו ניתן יהיה להגיש פניות ציבור דרך אתר המתפ"ש.
4. אכן לאחרונה קלטנו כוח אדם חדש למשרד, הליכי ההכשרה לוקחים זמן הסתגלות, אנו מתנצלים על חוסר הנוחות הזמנית.
5. בהמשך לאמור, אתייחס לרשימת הבקשות שציינתם במכתבכם. להלן תשובותינו:
 - א. בקשתו של גסאן אבו לבדה, ת"ז: 905209268 לצורך השתתפות בכנס סורבה משום שאינה עומדת בקריטריונים, כפי שנקבע מעת לעת, בהתאם למצב המדיני – ביטחוני.
 - ב. בקשתם של סנאא נגאר, ת"ז: 410688048 ובנה חסין נגאר, ת"ז: 409277670 לצורך ראיון שגרירות תאור באופן חד פעמי לאחר הגשת מועד חדש לראיון. בקשתו של בנה ג'אהד בנה, ת"ז: 408041978 עודנה בבדיקה.
 - ג. בקשתה של מאגד בנה, ת"ז: 905489027 לצורך ראיון שגרירות סורבה מטעמים ביטחוניים שמטבע הדברים לא ניתן לפרטם.
 - ד. בקשתה של חוסן נדא, ת"ז: 946327988 לצורך ביקור חולה סורבה מטעמים ביטחוניים שמטבע הדברים לא ניתן לפרטם.

ה. בקשתה של עואטף שוא, ת"ז: 955785126 לצורך ביקור חולה אושרה לתאריכים 24-28.10.18 אך זו לא השתמשה בהיתר. לאחר פנייתה של סועאד ב20.12 במייל, אושרה יציאתה של הנ"ל בתאריכים 20-26.12.18 ונמסרה תשובה בעניין.

ו. בקשתה של סעדיה סעד, ת"ז: 801932112 לצורך חזרה לאיו"ש עודנה בבדיקה.

ז. בקשתו של נדאל נסמאן, ת"ז: 400891800 לצורך חזרה לאיו"ש סורבה משום שאינה עומדת בקריטריונים מאחר והתושב רשום כתושב עזה.

ח. בקשתו של אדהם מנצור, ת"ז: 909099996 לצורך חזרה לאיו"ש סורבה מטעמים ביטחוניים שמטבע הדברים לא ניתן לפרטם.

ט. בקשתו של נאיל גבון, ת"ז: 905259677 לצורך ראיון שגרירות אושרה ליום 12.12.18.

6. נציין כי אין אנו רואים צורך בשליחת מענה נוסף בכתב מעבר למענה זה בדבר התושבים הנ"ל.

7. כמו כן, ביחד לתושבים המפורטים להלן הוגשו עתירות, לכן תשובות בעניינם ימסרו במסגרת ההליכים הרלוונטיים:

א. סמירה עבד-אלדאים, ת"ז: 936855824

ב. הבה אבו סמך, ת"ז: 926672247

ג. אחמד מצדר, ת"ז: 801283037

ד. מחמד אבו זריק, ת"ז: 412272734

8. לעדכוןך.

בברכה,

ק.	פניות	ציבור
רוני	ווקנין	סגן
מת"ק		עזה

נוהל הנפקת היתרים עבור תושבי איו"ש הנמצאים ברצועת עזה

1. כללי:

- א. על אף הבידול בין האזורים קיימים עדיין תושבי איו"ש שיציאתם לרצועה אושרה באופן חריג וזאת מסיבות ההומניטריות.
- ב. כ"כ ישנם תושבי איו"ש הנשואים לתושבי הרצועה ונמצאים מספר שנים ברצועה.
- ג. על פי המדיניות הנוהגת, ככלל, תושבי איו"ש שמעברם לרצ"ע נעשה על דעתה של מדינת ישראל ובתיאום עמה, יורשו להיכנס מרצ"ע לישראל כדי לשוב לאיו"ש.

2. המטרה:

מטרת נוהל זה לפרט את הפעולות כדי לאפשר מעבר תושבי איו"ש אשר נכנסו לרצ"ע בתיאום עם מדינת ישראל, לחזור למענם הרשום באיו"ש.

3. השיטה:

- א. נציג הוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה יגיש בקשה למדור תיאום אזרחי, המפרטת את בקשתו של התושב לחזור לביתו באיו"ש.
- ב. הבקשה תיבדק לפי הנושאים הבאים:
 - (1) תאריך היציאה לרצועה.
 - (2) מקום יציאה מאיו"ש וכניסה לרצ"ע - תושב שאין לו יציאה במערכת מעברים פנימיים לרצועה דרך מעבר ארז, יש לבצע בדיקה במערכת מעברים בינ"ל האם קיימת יציאה דרך ג. אלנבי.
 - (3) מניעות וגיל.
 - (4) שינויי מען – יש לוודא כי לנ"ל אין הערה באשר להשתקעות ברצועת עזה בהתאם לנוהל הרלוונטי לעניין זה.
- ג. במידה ולא קיים פער באף אחד מהנושאים הנ"ל יונפק לנ"ל היתר חזרה לאיו"ש ע"י מרכז ההיתרים בכפוף לאבחון ביטחוני בהתאם לכללים הכתובים מטה.
- ד. ההיתר הינו חד יומי לאחר תאום תאריך כניסה לישראל מול נציג הוועדה האזרחית.

ה. יש לצרף להיתר "טופס הצהרה" מתאים לתושבי איו"ש הנשואים לתושבי עזה ומבקשים בפנייתם "לחזור לביתם באיו"ש".

ו. מטרת ההיתר : חזרה לאיו"ש.

ז. משך : חד יומי.

ח. ההיתר יחתם ע"י נציג המעבר ובצמוד לטופס הצהרה (עפ"י צורך).

ט. ההיתר ימסר לקצין התורן במת"ק הצפוני ביחד עם שאר ההיתר ערב לפני מעברו.

4. גורם מאשר: רמ"ד תאום.

5. אבחון:

[Redacted text block]

6. אופן ההנפקה:

א. רמ"ד/ס.רמ"ד תיאום יודא שיש את כל האישורים הנחוצים (אישור שב"כ, אישור רע"ן אג"מ/רמת"ק), במידה ויש אנשים שנשללו הם ימחקו מהבקשה בצורה ברורה ויצינו את הגורם השולל.

ב. ההיתר יונפק ע"י מש"ק ההיתרים ולאחר מכן יוחתם על ידו טופס הבקשה ובה ירשם שמו ותאריך ההנפקה.

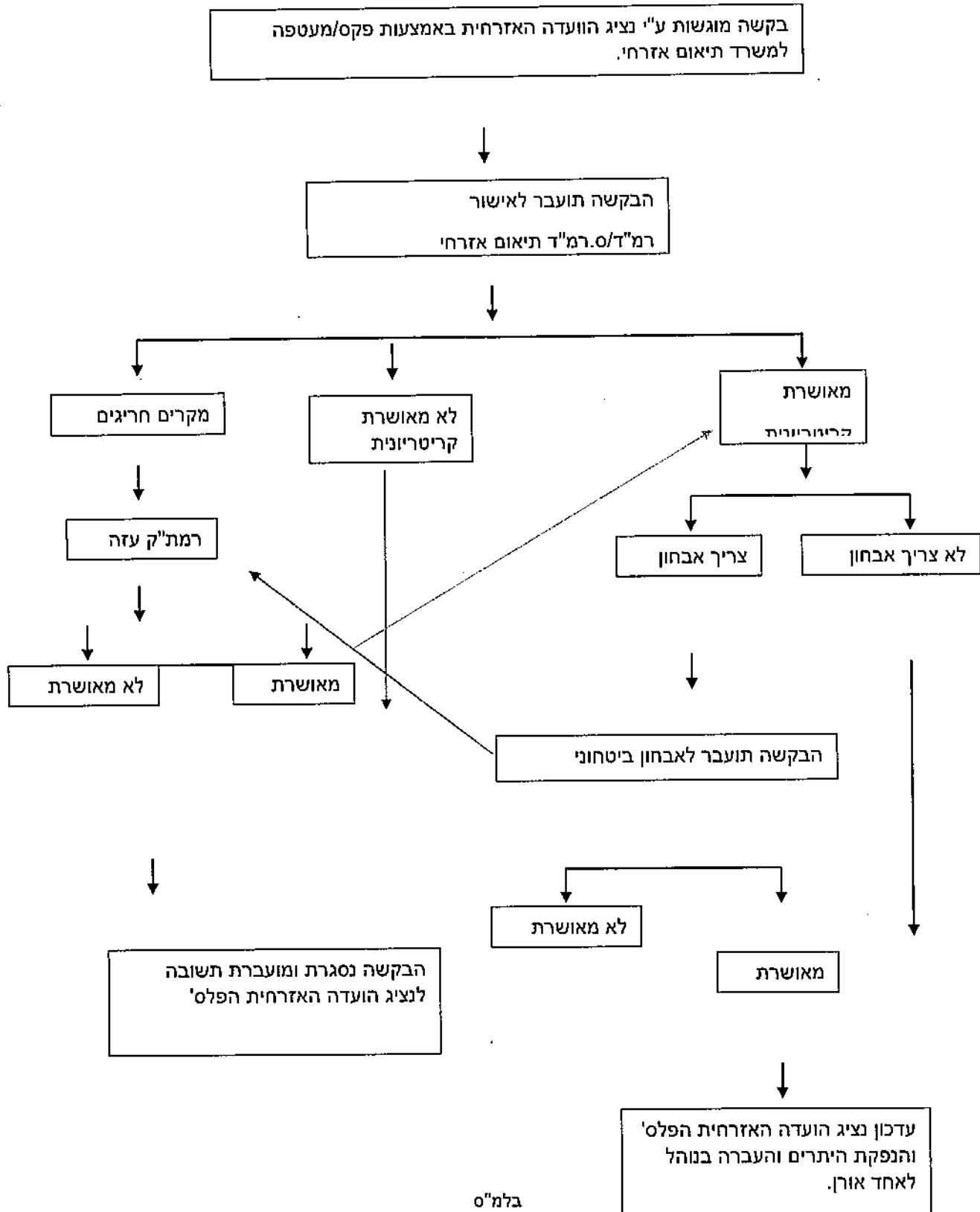
ג. ההיתר יעבור לחתימת רמ"ד/ס.רמ"ד תיאום.

7. אופן המסירה:

ההיתרים ימסרו ע"י רמ"ד/ס.רמ"ד תיאום לתורן לשכת הקישור בארז ויחתים אותו על קבלת ההיתרים.

נוהל הנפקת היתרים עבור תושבי איו"ש הנמצאים ברצ"ע – תרשים זרימה

מצ"ב טופס ההצהרה

הצהרה

1. אני _____ ת.ז. _____, מבקשת להיכנס לישראל כתאריך _____, לצורך מעברי לאיו"ש בנטרה לשוב לביתי, ולצורך זה בלבד.

2. ידוע לי, כי ככל שבעתיד יהיה ברצוני לעבור מאיו"ש לרצועת עזה דרך שטח ישראל, יהיה עלינו לפנות בבקשה המתאימה למתי"ס הנורת"י הרלוונטי

3. כמו כן, ידוע לי, כי בקשה כאמור תיבחן על פי המדיניות לעניין מעבר בין איו"ש לרצועת עזה, אשר תהיה בתוקף באותה העת. הוסבר לי, כי בהתאם למדיניות הנכחית, מעבר תושבי איו"ש לרצועת עזה מתאפשר בהתקיים טעמים הומאניטאריים או חריגים בלבד, כלעניין זה יודגש כי קשרי משפחה בין המבקש לבין תושבי הרצועת עזה אינם מהווים כשלעצמם טעם הומניטארי או חריג.

4. לאחר שהבנתי את הדברים האמורים אשר הוסברו לי בשפתי, באתי על החתום:

_____ תאריך
_____ חתימה

5. פרטי החייל אשר הסביר לתושב את האמור בכתב ההתחייבות בשפתו ויודא כי הבין את תוכן המסמך ורק לאחר מכן בא על החתום.

זמן ושם חשפתה _____ מחזר אישי _____ דרנה _____ חתימה